



# Výrovský okruh



Pardubice

Do okolí Břehů k rybníkům - Sopřečskému, Černému Nadýmači a Buňkovu.  
Sobota 12. března 2016

**Odjezd:** 8:56 (R 874 Pardubický Porter) z hlavního nádraží ČD Pardubice, do stanice Přelouč (příjezd 9:04)

**Sraz:** V hale hlavního nádraží do 8:45, kvůli případnému zakoupení skupinové jízdenky.

**Trasa:** Trasa vede nenáročným terénem, s minimálním převýšením, převážně po lesních cestách. Protože vede zčásti po neznačených úsecích, bylo by dobré se držet pospolu. Jsou zde 2 varianty:

## Trasa č. 1 - 15 km, převýšení 67 m

Od nádraží jdeme po **ČTZ do centra města, na Masarykovo náměstí [1]**. Zde možná návštěva informačního centra a aktuální výstavy zdejšího muzea. (Od února zde bude výstava o historii dnes již zaniklého řemesla, kterým byla Přelouč známá – perleťářství) Poté pokračujeme stále po **ČTZ** – za náměstím u lékárny doprava >> sejdem do nejstarší části města Na Dole >> podejdeme pod železniční tratí >> přejdeme po lávce přes Labe >> jdeme lipovou alejí na **Slavíkových ostrovech [2]** >> přejdeme lávku přes slepé rameno Labe >> vejdem do lesa, přejdeme silnici a **Opatovický kanál [3]**. Zanedlouho dojdeme na **rozcestí V Rybníku. Zde ČTZ zahýbá vlevo, ale my se dáme neznačeně mírně vpravo**. Zhruba po 600 m přejdeme další silnici, pokračujeme po lesní cestě kolem přesypů. Po půl kilometru dojdeme na **rozcestí ve tvaru Y, na kterém se držíme cesty vlevo**. Jdeme stále neznačeně rovným úsekem, na rozcestí se držíme stále cest vlevo a po 1 km dojdeme na rozcestí cest na okraji lesa a louky. 100 m napravo uvidíme rozcestí s dřevěným posezením na **ŽTZ Výrovský okruh [4] – Rybník Nadýmač (rozc.)**. Odtud pokračujeme půl kilometru doleva neznačeně, dubovou alejí po okraji louky a lesa, až na hráz **Sopřečského rybníka [5]**. Zde zahneme doprava a jdeme po lesní cestě po úbočí kóty 238. Zpočátku po okraji lesa, poté se cesta zanoří do lesa. Na pravé straně si všimneme pomníčku tragického úmrtí. Za ním v lese terénní prohlubně, tzv. vlčí jámy. Pokračujeme stále po neznačené lesní cestě, po pravé ruce budeme mít po chvíli opuštěnou pískovnu. Po 1 km chůze od rybníka dojdeme po této cestě na křižovatku s cyklotrasou 4273. Dáme se doprava dolů písčitou cestou, přejdeme mostek přes Sopřečský kanál. Dojdeme na hráz Černého Nadýmače a zahneme vlevo na **ŽTZ**. Poté pokračujeme stále po **ŽTZ**, po hrázi **rybníka Černý Nadýmač [6]**, pěšinou podél **Sopřečského kanálu [7] (kousek za Černým Nadýmačem si všimněme 2 akvaduktů)**, až na **rozcestí s ŽTZ – Výrov – U Sopřečského kanálu**. Odtud asi půl kilometru společně se **ŽTZ na rozcestí Výrov – U Opatovického kanálu**. Zde opustíme **ŽTZ** a pokračujeme až do cíle po **ŽTZ** – přejdeme Opatovický kanál >> **zde restaurace Cikánka (občerstvení)** >> obcí **Břehy [8] k autokempu Buňkov**, podél rybníka **Buňkov** až do obce **Lohenice** >> po okresce do Přelouče k elektrárně a dále až k nádraží. Zde je možné vyčkat do příjezdu vlaku **v restauraci hotelu VM** naproti **ŽST**.



## Trasa č. 2 – 13,5 km, převýšení 64 m

Až k bráně **autokempu Buňkov** společně s trasou 1. Odtud doprava **ulicí Ke Hřišti** až na ulici **Obránců míru**. Po té doleva až na okraj obce, odtud je to do Přelouče k elektrárně už jen půl kilometru. K mostku u samoty Střídeň jdeme po nové stezce po chodce a cyklisty podél silnice. Zde bohužel kvůli vlastnickým poměrům stezka končí, proto pokračujeme opatrně po okraji silnice 250 m k mostu přes Labe. Dále po ZTZ k přeloučskému nádraží.

**Odjezd zpět:** Z Přelouče možný návrat zpět těmito vlaky (rychlíkem trvá cesta 9 minut, osobním vlakem 13 minut): **14:18** (Os 5009), **14:51** (R 869 Špilberk), **15:51** (R 893 Velehrad), **16:18** (Os 5011), **16:51** (R 871 Punkva), **17:51** (R 851 Portáš).

**Občerstvení:** V první polovině výletu z vlastních zásob, v druhé polovině restaurace Cikánka ve Břehách, v závěru restaurace hotelu VM naproti přeloučskému nádraží.

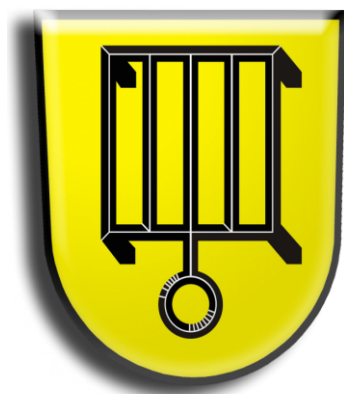
**Mapa:** Edice zelených map KČT č. 24 – Hradecko a Pardubicko.

**Cena:** Jednoduchá zpáteční jízdenka Pardubice – Přelouč pro jednu osobu stojí 51 Kč. (IN 25: 38 Kč, IN 50: 26 Kč).

**Trasy připravil a výlet vede Luboš Datko** (lubos.datko@gmail.com, mobil 723 366 096)

Prosím případné zájemce, aby se mně pro ilustrativní počet účastníků nezávazně nahlásili na mail nebo telefon. Díky! ☺

### Vlastivědně – poznávací text



**[1] Přelouč** - Přelouč patří k nejstarším historicky doloženým místům regionu. Název Přelouč je odvozen od místa, kudy se chodilo přes louky. Původní název obce zněl Přeloučie. Vlastní osada vznikla na severní straně dnešního města, v místě zvaném Na Dole, patrně v 10. století za panování rodu Slavníkovců. První historická zmínka je z roku 1086, kdy král Vratislav daroval vesnici Přelouč i s chmelnicí benediktinskému klášteru v Opatovicích nad Labem. S osudem kláštera v Opatovicích nad Labem je Přelouč a část jejího okolí spojena po dobu 300 let. Na příhodném místě zde na vrcholu opukové terasy vysoko nad Labem vzniklo tržní centrum. Na žádost opata Částky (který stál v čele kláštera v letech 1261 – 1291) povyšuje král Přemysl Otakar II. 8. 9. 1261 Přelouč na městečko a uděluje mu právo magdeburské a hrdelní. S klášterem byla Přelouč úzce spjata až do husitských válek. Zřejmě již od této doby užívá Přelouč jako svůj znak černý rošt ve zlatém poli, atribut sv. Vavřince, patrona Opatovického kláštera. Do roku 1960 měla Přelouč statut okresního města. Mezi dominanty města patří budova Občanské záložny na Masarykově náměstí, kostel sv. Jakuba a morový sloup. Nejvýznamnější přeloučský rodák je bezesporu František Filipovský.

**[2] Slavíkovy ostrovy** - Přírodní území, které navazuje na severní okraj města Přelouče vzniklo při regulaci řeky Labe. Tím byl oddělen velký meandr a vznikl „ostrov“. Významná biologická lokalita z důvodu výskytu modráška bahenního a očkovaného.



**[3] Opatovický kanál** – Vodní dílo vybudované v 16. století, jeho délka je 35 km. Spolu s 25 km dalších kanálů sloužil ve středověku k napájení 250 rybníků.

**[4] Výrovský okruh** – 6,5 km dlouhá, žlutě značená okružní trasa KČT, vedoucí Výrovskými lesy (pojmenovány podle místní části obce Břehy – Výrov). My neprojdeme celý okruh, ale jeho část s největšími přírodními zajímavostmi – rybníky

**[5] Sopřečský rybník** – 65 ha, ornitologická lokalita, na hrázi mohutné duby.

**[6] Černý Nadýmač** – 24 ha, lesní rybník 1,5 km jižně od obce Vlčí Habřina. Rybník slouží k odchovu rybího plůdku, vzhledem k biologickým požadavkům rybí násady je jednou za 3 roky velmi pomalu napouštěn. Dno je odhalené nejčastěji od dubna do poloviny srpna. To umožnilo zachování bohatého společenství druhů rostlin, které jsou vázány na obnažená rybníční dna. Nejvýznamnější je výskyt puchýřky útlé, která se nikde jinde na Pardubicku nevyskytuje. Dále se zde vyskytuje makrofytní druh (vyšší rostliny rostoucí ve vodním prostředí – na hladině, nebo pod ní) rdesno obojživelné, tráva odemka vodní (jediný výskyt ve Východních Čechách). Z fauny se zde vyskytují volavka bílá a popelavá, kormorán velký, lyska černá a kachna divoká. Rybník patří do soustavy významných přírodních lokalit Natura 2000 a byla zde vyhlášena přírodní památka.



**[7] Sopřečský kanál** – také Výrovský kanál, je boční větev Opatovického kanálu. Dnes slouží k napájení Sopřečského rybníka a Černého Nadýmače. Stejně jako Opatovický kanál byl vybudován v 16. století v rámci budování Pernštejské rybníční soustavy. Z Opatovického kanálu vytéká u Výrovského mlýna, až k Černému Nadýmači podél něho vede žlutá značka. Poté přepadem napájí Černý Nadýmač, který obtéká a zanedlouho ústí do Sopřečského rybníka.

**[8] Břehy** – Obec ležící kilometr severně od Přelouče, v současnosti zde žije okolo jednoho tisíce obyvatel. Obec leží u rybníka Buňkov, známý hlavně díky autokempu. První písemná známka již v 11. století, kdy společně s Přeloučí patřila k opatovickému klášteru. Žil zde vynálezce ruchadla František Veverka, v obci často pobývala také operní zpěvačka Emma Destinová. Významnou technickou památkou je v místní části Výrov (vedle restaurace Cikánka) vodní mlýn, v současnosti rekonstruován.



